

Vergaderjaar 1992-1993

22 958

Wijziging van de Coördinatiewet Sociale Verzekering en de Invorderingswet 1990 in verband met de toepassing van de ketenaansprakelijkheid in de confectiesector

Nr. 6

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 26 april 1993

1. Inleiding

Verheugd hebben wij kennisgenomen van de instemmende reacties van de leden van de fracties van het CDA, de PvdA, de VVD, Groen Links en het GPV. De leden van de fractie van D66 en het lid van de fractie van de RPF hebben met belangstelling gereageerd op het voorliggende wetsvoorstel.

Van de zijde van verschillende fracties wordt het vergroten van de mogelijkheden van de Belastingdienst en de bedrijfsvereniging om de door de loonconfectie-ateliers verschuldigde belasting en premies daadwerkelijk te innen, onderschreven.

Zowel de leden van de PvdA-fractie als die van de fractie van Groen Links (punt 10 Slotopmerkingen) merken op dat het na de beantwoording van de schriftelijke vragen van het lid Kombrink (kamerstukken II, 1989/90, Aangangsel Handelingen nr. 586) geruime tijd geduurd heeft voordat dit wetsvoorstel is ingediend. Het heeft inderdaad enige tijd gekost alvorens dit wetsvoorstel is ingediend. Na de toezegging in het antwoord op bedoelde vragen van 1 mei 1990 is een interdepartementale werkgroep ingesteld die een wetsvoorstel heeft voorbereid dat op 18 oktober 1991 voor advies aan de Sociale Verzekeringsraad is verzonden. Het advies van de Sociale Verzekeringsraad is op 4 juni 1992 uitgebracht. Na de nodige aanpassingen is het wetsvoorstel op 13 juli 1992 aan de Raad van State voorgelegd. Het advies van de Raad van State werd op 26 oktober 1992 uitgebracht; het nader rapport is gedateerd 9 december 1992.

De leden van de fracties van de PvdA, de VVD, D66, het GPV en het lid van de fractie van de RPF constateren dat de bestrijding van fraude in de confectiebranche een brede aanpak vergt. Het kabinet deelt dit oordeel, hetgeen onder meer moge blijken uit het plan van aanpak tot bestrijding van de confectiefraude dat op 5 februari jl. aan de Tweede Kamer is gezonden (kamerstukken II 1992/93, 22 958, nr. 4). In het plan van aanpak wordt een analyse gegeven van het verschijnsel confectiefraude en er wordt een pakket van maatregelen voorgesteld. Deze maatregelen

zijn van repressieve en van preventieve aard en zij zijn gericht op de diverse betrokkenen. De leden van de fractie van het GPV vragen naar aanleiding van dat plan aandacht voor de positie van de illegale werknemers.

Daarover merken wij het volgende op. Het plan is er niet op gericht de aandacht te beperken tot hier verblijvende illegalen, maar juist op de producenten en kopers/opdrachtgevers van confectie, mede om de komst van illegalen naar Nederland minder aantrekkelijk te maken.

De leden van de fractie van het GPV vragen verder aandacht voor het vermijden van de situatie dat beperking van de mogelijkheid van illegale arbeid alleen maar een verdere marginalisering van de illegale vreemdeling betekent.

Wij onderkennen de mogelijke problemen in dit verband. In het beleid wordt hier dan ook rekening mee gehouden. Wij wijzen in dit verband op de kabinetsreactie op het rapport van de Commissie Binnenlands Vreemdelingentoezicht (Bijlage Handelingen II, 1990/91, nr. 22 146, nr. 1) en met name op het daarin geformuleerde beleid ten aanzien van vreemdelingen in de marge van de samenleving. Ook voor hen dienen er mogelijkheden voor een humane oplossing te zijn: het is onwenselijk om de illegale vreemdeling bewust te marginaliseren; zowel uit het oogpunt van persoonlijke ondersteuning als vanwege algemeen maatschappelijk belang is het wenselijk dat deze groep toegang houdt tot noodvoorzieningen zoals de gezondheidszorg.

Ter adstructie wordt hier verder gewezen op het bestaan en de activiteiten van het inmiddels – onder de vleugels van de Internationale Organisatie voor Migratie – gestarte Terugkeerbureau: het bureau biedt, naast ondersteuning van terugkeer van vreemdelingen die met instemming van de overheid in Nederland verblijven, ook faciliteiten voor de terugkeer van vreemdelingen die hier illegaal zijn.

In het plan van aanpak is aangegeven dat de geïntegreerde aanpak van start kan gaan indien een aantal voorwaarden is vervuld.

Tot die voorwaarden, dit in antwoord op een vraag (bij punt 7 Gevolgen voor de confectiesector) van de leden van de fractie van de PvdA hoort dat er afspraken zijn omtrent bijvoorbeeld bekwaamheidseisen, opleiding, arbeidspools, arbeidsomstandigheden en werktijden. Het is duidelijk dat daartoe een intensief overleg met de sector geboden is. In het plan van aanpak is tevens aangegeven dat het Openbaar Ministerie wordt gevraagd te bezien of de artikelen over heling in het Wetboek van Strafrecht (artikelen 416–417bis) van toepassing kunnen zijn op kopers van confectie in het kader van de detailhandel. Een voorwaarde voor die toepasselijkheid is tenminste dat illegale tewerkstelling een misdrijf is. Een wetsvoorstel daartoe is thans in behandeling (kamerstukken II 1991/92, 22 735).

De fractieleden van de PvdA doen (bij punt 5 Het begrip eigenbouwer in de loonconfectie) nog de suggestie van het bevestigen van een waarmerk in de kleding.

Een dergelijk idee is al eens gelanceerd vanuit de branche, zoals uit het rapport van het Bureau voor Economische Argumentatie «Illegale Loonconfectie-ateliers – Een geïntegreerde bestrijding –» (februari 1992, het BEA-rapport) blijkt.

Daarin wordt gesteld dat een fabrikantenummer een zekere belemmering kan opwerpen tegen de illegale produktie van kleding. Ook kan men denken aan een streepjescode. Binnen de sector en in overleg met de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen (DIA) is deze gedachte overwogen. De uitkomst was dat een dergelijk instrument nauwelijks of niet een bijdrage kan leveren aan bestrijding van confectie-fraude. Een

waarmerk of code kan in de laatste fase van het productieproces worden aangebracht, waardoor onderzoek naar de herkomst van het materiaal niet wordt vergemakkelijkt.

De interdepartementale projectgroep is thans doende met de concrete uitwerking van het plan van aanpak en het scheppen van voorwaarden voor de geïntegreerde aanpak van de fraude in de confectiesector.

Zoals in het plan van aanpak wordt gesteld, is de toepassing van de Wet ketenaansprakelijkheid op de confectiesector een van de instrumenten om zwart werken te bestrijden. Daarover gaat het voorliggende wetsvoorstel en daarop willen de ondergetekenden zich thans richten.

De leden van de PvdA-fractie wijzen erop dat soms een vergelijking met de bouwsector al te gemakkelijk gemaakt is.

Ten aanzien van de aard van het produkt stellen wij vast dat de bouwsector en de confectiesector inderdaad geheel verschillende sectoren zijn. Voor wat betreft het verschijnsel malafide onderaanneming zijn deze sectoren echter vergelijkbaar. In de bouwsector is de ketenaansprakelijkheid een adequaat middel gebleken om zwart werken te bestrijden.

Met dit wetsvoorstel wordt beoogd hetzelfde resultaat in de confectiesector te bewerkstelligen.

De leden van de Groen Links-fractie informeren naar het aantal illegale buitenlanders dat bij de ongeveer 1000 illegale ateliers werkzaam is. In het genoemde BEA-rapport wordt gesproken van ongeveer 8000 illegale vreemdelingen in 1991/1992. Het plan van aanpak vermeldt een schatting van 10 000 personen.

Het lid van de RPF-fractie vraagt de regering de internationale dimensie van de problematiek sterker te belichten. Ook de leden van de VVD-fractie vragen (bij punt 3 over de werkwijze van de illegale loonconfectie) de aandacht voor het internationale aspect.

De problematiek van de illegaliteit in de confectiesector is wel internationaal aangekaart, maar dit heeft (nog) niet tot specifieke regelgeving geleid. Wij zijn van mening dat het feit dat het probleem internationaal nog niet in maatregelen heeft geresulteerd, niet zou moeten betekenen dat de Nederlandse overheid afziet van regelgeving op dit punt.

2. Ketenaansprakelijkheid en loonconfectie

De leden van de fractie van D66 merken op dat het wetsvoorstel naast de aanneming van werk effect heeft op de koop en verkoop van toekomstige zaken. Zij constateren terecht dat de koop en verkoop van bestaande zaken niet door het wetsvoorstel wordt getroffen. Naar aanleiding hiervan merken wij op dat dit onderwerp in het kader van de wenselijkheid en mogelijkheid van een opdrachtgeversaansprakelijkheid in de confectiesector bestudeerd wordt. Bij punt 5 van deze memorie van antwoord zal hier nader op ingegaan worden. Naar aanleiding van de vraag of het onderscheid tussen toekomstige zaken en bestaande zaken wel hanteerbaar is voor de confectie- branche merken wij het volgende op. Het wetsvoorstel heeft betrekking op kleding die nog geproduceerd moet worden.

In de keten kan daarbij slechts sprake zijn van aanneming van werk of koop en verkoop van een toekomstige zaak. Alle transacties in die keten vallen dus onder de ketenaansprakelijkheidsregeling. Omdat in de keten geen sprake kan zijn van gereed produkt – het gaat immers om de uitvoering van een werk waartoe de aannemer zich jegens een opdracht-

gever heeft verbonden – valt niet in te zien hoe het onderscheid tussen nog te produceren produkt en gereed produkt tot wetsontduiking aanleiding kan geven.

Tenslotte vragen de leden van de fractie van D66 zich af of het onderscheid tussen enerzijds koop en verkoop van toekomstige zaken en anderzijds koop en verkoop van gereed produkt de confectiesector niet zal opzadelen met allerlei niet of moeilijk in te dekken risico's van aansprakelijkstelling. Wij zijn van mening dat partijen in de confectiesector bekend zullen zijn met het feit of zij met een bestaande zaak of een toekomstige zaak te doen hebben. Indien er in de keten sprake is van verkoop van een toekomstige zaak kan men zich indekken tegen het risico van aansprakelijkstelling. Indien een winkelbedrijf reeds geproduceerde kleding van een confectiebedrijf koopt, is het winkelbedrijf als koper van een bestaande zaak niet aansprakelijk. Hetzelfde geldt voor de andere sectoren van het bedrijfsleven waar de ketenaansprakelijkheidsregeling van toepassing is.

De leden van de fractie van Groen Links merken op dat de regering in de memorie van toelichting op dit wetsvoorstel (kamerstukken II, 1992/93, 22 958, nr. 3 bladzijde 3) stelt dat de ervaring met de ketenaansprakelijkheid heeft geleerd dat het aansprakelijk stellen van degenen die voordeel hebben van het werken met malafide onderaannemers een effectief middel is om malafide praktijken te bestrijden. Zij vragen de regering om wat uitvoeriger in te gaan op de opgedane ervaring.

Wij baseren onze ervaring op recentelijk en eerder verricht onderzoek inzake de werking van de Wet ketenaansprakelijkheid. De Sociale Verzekeringsraad heeft in 1986 een rapport¹ gepubliceerd waarin de werking van de Wet ketenaansprakelijkheid en de verleggingsregeling omzetbelasting is geëvalueerd. Een van de belangrijkste conclusies uit het rapport is dat er een preventieve werking van de Wet ketenaansprakelijkheid uitgaat.

Aannemers zullen namelijk grote zorgvuldigheid in acht nemen bij hun keuze van onderaannemers nu zij zelf risico lopen aansprakelijk te worden gesteld voor betaling van belastingen en premies die de onderaannemer verschuldigd is.

In het kabinetsstandpunt inzake dit rapport (kamerstukken II 1988/89, 17 050, nr. 99) worden de in het rapport getrokken conclusies onderschreven.

In het recentelijk verschenen rapport van de Sociale Verzekeringsraad inzake *werkgeversfraude*² wordt een zelfde conclusie getrokken. Uit dit onderzoek blijkt dat alleen al de dreiging van de mogelijkheid van aansprakelijkstelling preventief kan werken. Met nadruk wordt echter gewezen op het feit dat in voldoende mate tot aansprakelijkstelling moet worden overgegaan om de preventieve werking van de Wet ketenaansprakelijkheid niet te ondermijnen. Het in voldoende mate aansprakelijk stellen als voorwaarde voor een effectieve werking van de Wet ketenaansprakelijkheid werd reeds verwoord in bovengenoemd rapport van de Sociale Verzekeringsraad inzake de evaluatie van Wet ketenaansprakelijkheid.

3. Werkwijze van de illegale loonconfectie

De leden van de CDA-fractie informeren naar de daadwerkelijke controles ter plekke. Naar aanleiding daarvan merken wij op dat er jaarlijks in den lande ongeveer tien min of meer grootschalige controles in de confectiesector plaatsvinden. Naar schatting zes hiervan betreffen Amsterdam en worden gehouden in een multidisciplinair samenwerkingsverband van over het algemeen politie, vreemdelingendienst, de DIA, de bedrijfsvereniging, de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD)

¹ Sociale Verzekeringsraad, Evaluatie Wet Ketenaansprakelijkheid en Verleggingsregeling omzetbelasting – Eindrapportage: De werking van de Wka en de Vrob – Beoordeling en aanbevelingen. Zoetermeer 1986.

² Sociale Verzekeringsraad, Een kwestie van aanpakken, Deskundigen over fraude door werkgevers met loongerelateerde premies en belastingen, Zoetermeer, februari 1993.

(en eventueel de Gemeentelijke Sociale Dienst). De overige controles vinden elders in Nederland plaats en worden gehouden door de DIA in samenwerking met de politie. Daarnaast zijn er de reguliere controles van de bedrijfsvereniging en de Belastingdienst, gericht op de afdracht van premies en belastingen. In dit verband willen wij tevens wijzen op het plan van aanpak tot bestrijding van de confectiefraude, waarin een toename van de controle-activiteiten is aangekondigd. Het effect van deze controles is wel merkbaar maar nog niet voldoende. Zo lijken grote opdrachtgevers in meer gevallen gebruik te maken van de zogenaamde waarborgverklaring. Op het instrument van de waarborgverklaring is nader ingegaan op bladzijde 5 van het eerdergenoemde plan van aanpak.

De leden van de GPV-fractie nemen goede nota van de opmerking in de memorie van toelichting dat veel illegale confectie-ateliers niet zouden kunnen bestaan indien zij zich aan de wettelijke regels zouden houden. Zij vragen of er enig inzicht is in het totale marktaandeel van illegale bedrijven op de totale confectieproductiemarkt. In 1991 zou de totale omzet van de Nederlandse confectie-industrie zo'n 1,5 miljard hebben bedragen. Daarvan werd voor naar schatting 0,7 tot 1 miljard illegaal geproduceerd (cijfers ontleend aan het BEA-rapport).

Het is moeilijk te voorspellen hoe de prijsvorming en de werkgelegenheid zich zullen ontwikkelen, als legaal in plaats van illegaal geproduceerd gaat worden. Voor de prijsstelling van confectie-artikelen is onder meer bepalend : het aantal schakels in de keten en de winstmarge die elke schakel aanhoudt. Door vermindering van het aantal schakels en efficiënter te werken kan legaal en met winst kleding worden geproduceerd. Door de productieprocessen beter te organiseren, lijkt het mogelijk arbeidsplaatsen met een redelijke omvang te scheppen, zodat regulier arbeidsaanbod wellicht gemakkelijker ingezet kan worden in de confectiesector.

De leden van de GPV-fractie merken op dat het een malafide ondernemer gemakkelijk wordt gemaakt om zijn publiekrechtelijke verplichtingen te ontduiken. Als reden hiervoor is aangegeven, dat een startend bedrijf ongeveer een half jaar op een loonbelastingnummer zou moeten wachten.

De door deze leden veronderstelde termijn is niet correct. In 1992 was de opvoertermijn gemiddeld twee maanden. Doelstelling is om deze termijn in de nabije toekomst nog verder te beperken tot één maand. Overigens speelt de opvoertijd voor de echte malafide ondernemer een ondergeschikte rol. Dergelijke ondernemers zullen dan ook niet geneigd zijn om uit eigener beweging een loonbelastingnummer aan te vragen.

Voor de volledigheid merken wij op dat een werkgever snel (na 24 uur) over een (voorlopig) aansluitingsnummer bij de bedrijfsvereniging kan beschikken. Indien er geen bijzonderheden zijn, krijgt hij na het bezoek van een buitendienstmedewerker, dat binnen één week plaatsvindt, meteen zijn definitieve aansluitingsnummer. Er zijn situaties waarin de definitieve aansluiting wordt vertraagd. Er moet bijvoorbeeld eerst een onderzoek naar de verplichte verzekering van het personeel plaatsvinden of de gegevens van de werkgever zijn nog niet volledig.

4. De verleggingsregeling omzetbelasting

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af op welke termijn de verleggingsregeling voor onderaanneming in de confectiesector zal worden opgenomen in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968. Daarover merken wij op dat de ter zake vereiste machtiging van de EG inmiddels is verleend (PbEG van 2 december 1992, L 351), en dat zeer

binnenkort een besluit tot wijziging van genoemd uitvoeringsbesluit naar de Raad van State zal worden gezonden. Voor de volledigheid voegen wij hieraan toe dat de inwerkingtreding van dit besluit gelijktijdig zal plaatsvinden met de inwerkingtreding van deze wet.

5. Het begrip opdrachtgever/eigenbouwer in de loonconfectie

Met verwijzing naar het plan van aanpak tot bestrijding van de confectie-fraude zijn wij het met de leden van de CDA-fractie eens dat iedere mogelijkheid om de problemen in de confectiesector aan te pakken, aangegrepen moet worden.

De leden van de fractie het CDA, de PvdA, de VVD, D66, Groen Links en het lid van de RPF-fractie refereren aan de activiteiten van de interdepartementale werkgroep. Het rapport van de interdepartementale werkgroep over de wenselijkheid en de mogelijkheden tot het invoeren van een opdrachtgeversaansprakelijkheid in de confectiesector zal in april 1993 aan de betrokken bewindslieden worden aangeboden. Indien besloten wordt een wetsvoorstel inzake de opdrachtgeversaansprakelijkheid op basis van het rapport voor te bereiden, moet één en ander nog nader worden uitgewerkt. Er zal nog overleg moeten plaatsvinden met de confectiesector. Vervolgens zal de ministerraad akkoord moeten gaan met toezending van dit voorstel voor advies aan de Sociale Verzekeringsraad. Het zal dus nog enige tijd duren voordat een wetsvoorstel over de opdrachtgeversaansprakelijkheid bij de Tweede Kamer kan worden ingediend.

De door de leden van de VVD-fractie naar voren gebrachte aandachtspunten zullen in het rapport over opdrachtgeversaansprakelijkheid aan de orde komen.

De leden van de fractie van Groen Links vragen wanneer de interdepartementale werkgroep die de wenselijkheid en mogelijkheden tot het invoeren van een opdrachtgeversaansprakelijkheid in de confectiebranche bestudeert, werd ingesteld. De werkgroep is met het onderwerp opdrachtgeversaansprakelijkheid gestart nadat het onderhavige wetsvoorstel in oktober 1991 voor advies aan de Sociale Verzekeringsraad was gezonden.

6. Het gebruik van geblokkeerde rekeningen

De leden van de fractie van de PvdA, de VVD, D66 en het GPV besteden aandacht aan het voorstel van de Vakraad voor de Confectie-Industrie om een clearing house op te richten. In oktober 1992 heeft de eerste ondergetekende met de Vakraad voor de Confectie-Industrie overleg gevoerd. In dat overleg heeft de Vakraad voor de Confectie-Industrie zijn voorstel gedaan. Volgens dit plan is het clearing house verantwoordelijk voor de doorstorting van de desbetreffende bedragen naar de leverancier, de bedrijfsvereniging en de Belastingdienst. Het instituut zou mede de debiteurenbewaking kunnen verzorgen. Momenteel vindt er nog overleg plaats over de uitwerking van het voorstel. Daarna kunnen de voor- en nadelen ervan ten opzichte van het g-rekeningensysteem tegen elkaar worden afgewogen.

Overigens is het van belang dat een branche zelf de verantwoordelijkheid neemt door initiatieven te ontplooien opdat de sector gesaneerd wordt. Naarmate ook de branche zichzelf beter saneert, zullen partijen in de sector des te minder met aansprakelijkstellingen worden geconfronteerd.

De leden van de D66-fractie menen dat het g-rekeningensysteem wellicht minder bruikbaar is vanwege het veelal ontbreken van continuïteit in de bedrijfsvoering van de ateliers. Wij onderkennen het bezwaar van deze leden. Desalniettemin zien wij geen technische bezwaren als de aannemer in de confectiesector het desbetreffende bedrag aan loonbelasting en premies op de g-rekening van de onderaannemer stort. Voor ateliers zal het minder omslachtig zijn als zij enige tijd met een zelfde g-rekening werken. De g-rekening is meer geschikt voor langdurig gebruik. De aannemer zal, teneinde zijn risico te beperken, van zijn onderaannemer eisen dat hij in het bezit is van een g-rekening.

Hiervan gaat een preventieve werking uit. Hierdoor zal het verschijnsel van confectie-ateliers met een korte levensduur afnemen. Wanneer een atelier van eigenaar of rechtsvorm wijzigt, zal een nieuwe g-rekening moeten worden aangevraagd. Dit biedt de uitvoeringsorganen ook, gezien de toets bij de aanvraag, enig zicht op de activiteiten van de ateliers. Ateliers die geen premies en belastingen afdragen, zullen niet door de toets heen kunnen komen.

De leden van de D66-fractie zien het als een bezwaar dat bij elke transactie tussen de aannemer en de onderaannemer in de loonconfectie een overmakingsovereenkomst moet worden afgesloten. Wij achten dit geen bezwaar. De gegevens die deze overeenkomst moet bevatten zijn eenvoudig – als voorbeelden: de namen van aannemer en onderaannemer, een omschrijving van het werk, de te betalen prijs, enz. – en zullen, los van het gebruik van een g-rekening, al beschikbaar (moeten) zijn. Voor zover in het aannemingscontract dat tussen aannemer en onderaannemer wordt gesloten, dezelfde gegevens reeds zijn vermeld, behoeven deze in de overmakingsovereenkomst niet nogmaals te worden neergelegd. Eventueel kan de overmakingsovereenkomst als het ware opgaan in het aannemingscontract, voor zover de vereiste gegevens in dit laatste contract zijn vermeld. Op zich zijn de administratieve lasten als gevolg van dit wetsvoorstel dus beperkt. Enige verzwaring van die lasten zal wel optreden doch dit is de prijs die men ook in de sector ervoor over heeft om een einde te maken aan malafide situaties.

De leden van de D66-fractie maken een koppeling tussen het g-rekeningensysteem en de illegalenproblematiek in de confectiesector. Wij zouden deze koppeling niet willen maken.

De illegalenproblematiek zal door de werking van de ketenaansprakelijkheid – inclusief het daaraan gekoppelde g-rekeningensysteem – mogelijk worden teruggedrongen, doch dit is niet het doel van dit wetsvoorstel, dat primair beoogt malafide praktijken in de confectiesector terug te dringen en de inning van premies en belastingen beter te waarborgen.

Over de vraag van de leden van de D66-fractie over de positie van de tussenhandelaar zonder personeel, die geen g-rekening kan verkrijgen, merken wij het volgende op. Als «een tussenhandelaar» van een opdrachtgever een opdracht aanneemt en het daaraan verbonden werk uitbesteedt, is hij in feite aannemer en kan hij de over het werk verschuldigde loonbelasting en premies storten op de g-rekening van zijn onderaannemer. In die positie heeft hij dus niet zelf een g-rekening nodig. Een tussenhandelaar (aannemer) die geen personeel heeft zal het werk niet zelf kunnen uitvoeren, maar moeten uitbesteden aan een ander. Ook bestaat de mogelijkheid dat de tussenhandelaar zonder personeel geen aannemer is van een bepaalde opdracht, maar dat hij bedrijfsmatig reeds geproduceerde kleding koopt van een confectiebedrijf en doorverkoopt aan het bedrijf dat de kleding uiteindelijk zal verkopen (het winkelbedrijf).

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de GPV-fractie met betrekking tot de aanvraag van een g-rekening merken wij op, dat met ingang van 1 oktober 1991 van de zijde van de Belastingdienst en de bedrijfsvereniging vooraf een afweging wordt gemaakt of een onderaannemer die een g-rekening wil afsluiten, tot het g-rekeningencircuit kan worden toegelaten.

De toetsing van de aanvraag vindt plaats op basis van criteria die door de uitvoeringsorganen gezamenlijk zijn ontwikkeld. Deze criteria zijn, voor zover in deze sector relevant, onder te verdelen in een aantal hoofdgroepen. Als één of meer van deze criteria van toepassing is, wordt de aanvraag geweigerd.

De criteria zijn:

- er loopt een onderzoek wegens fraude,
- er is een boete van 100% opgelegd wegens ernstige en verhoudingsgewijs omvangrijke fraude,
- er is een boete van 100% opgelegd wegens recidive van opzet/groveschuld,
- een eerder toegekende g-rekening werd opgeheven wegens onjuist gebruik,
- er is een strafrechtelijke veroordeling geweest of er loopt een strafvervolgning.

Naast deze criteria, die zijn onderverdeeld in verschillende toetselementen, kunnen, nadat ervaring zal zijn opgedaan met de aanvragen vanuit de confectiesector, specifieke criteria worden ontwikkeld voor deze branche.

7. Gevolgen voor de confectiesector

De vragen van de leden van de PvdA-fractie betreffende het plan van aanpak tot bestrijding van de confectie-fraude zijn beantwoord bij punt 1 (Inleiding).

8. Handhaving

Over de wens van de leden van de PvdA-fractie, veel nadruk te leggen op een betere controle door de Kamers van Koophandel bij registratie, willen wij graag het volgende opmerken. In bijlage 22 bij de Miljoenennota 1993 (kamerstukken II 1992/1993, 22 800, bladzijde 367) is aangekondigd dat het kabinet de betrouwbaarheid van de registratie bij de Kamers van Koophandel wil vergroten.

Daarbij is aangekondigd dat onderzocht zal worden (op korte termijn) hoe dit kan gebeuren. Het kabinet zal hierover uiterlijk 1 juli 1993 aan de Tweede Kamer rapporteren.

9. Emancipatorische consequenties

De leden van de GPV-fractie vragen zich af of het niet zo is dat met name juist vrouwen werkzaam zijn in de illegale confectie-ateliers, zodat met name zij de gevolgen zullen ondervinden van dit aangescherpte beleid. Dit is niet het geval. In het plan van aanpak tot bestrijding van confectiefraude is vermeld (punt 1, bladzijde 2) dat arbeidskrachten die werkzaam zijn in de illegale confectie-ateliers veelal Turkse mannen zijn die hier illegaal verblijven.

10. Slotopmerkingen

Het doel van het voorliggend wetsvoorstel is de inning van de door loonconfectie-ateliers en eventuele andere (onder)aannemers verschuldigde premies en belastingen beter te waarborgen. De leden van de CDA-fractie merken terecht op dat de preventieve werking die van het wetsvoorstel uitgaat van het grootste belang is. De regeling beoogt inderdaad een hoofdaannemer vanwege het risico om aansprakelijk gesteld te worden, er van te weerhouden met malafide onderaannemers in zee te gaan.

Voor de vraag van de leden van de PvdA-fractie over de tijdsplanning en overleg met de branche verwijzen wij naar punt 5 van deze memorie van antwoord.

Artikelsgewijze opmerkingen

Het lid van de RPF-fractie vraagt of de omschrijving «de vervaardiging en elke daarop gerichte handeling van kleding, andere dan schoeisel», wel ruim genoeg is, aangezien er in deze omschrijving kennelijk geen rekening gehouden is met de situatie, waarin een aannemer niet zelf kleding vervaardigt, maar dit geheel aan derden overlaat.

Op grond van de ketenaansprakelijkheidsregeling is de aannemer hoofdelijk aansprakelijk voor de premies en belastingen die de onderaannemer – en indien het werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer – verschuldigd is in verband met het verrichten van werkzaamheden door zijn werknemers ter zake van dat werk (artikel 16b eerste lid, onderdeel a Coördinatiewet Sociale Verzekering, artikel 35 eerste lid, onderdeel a Invorderingswet 1990). De bepaling dat de ketenaansprakelijkheidsregeling niet van toepassing is op de plaats waar de onderneming van de onderaannemer gevestigd is (artikel 16b vierde lid, onderdeel a Coördinatiewet Sociale Verzekering, artikel 35 vierde lid, onderdeel a Invorderingswet 1990) zal niet gelden voor de confectie-sector.

Dit heeft geen invloed op de ketenaansprakelijkheidsbepaling van artikel 16b eerste lid, onderdeel a Coördinatiewet Sociale Verzekering en artikel 35 eerste lid, onderdeel a Invorderingswet 1990.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto